

ХРОНИКА

УДК 616.728.2+616.728.3]-08(06)

DOI: <http://dx.doi.org/10.15674/0030-598720192112-114>

Підсумки міжнародної конференції «Передові методики лікування патології кульшового та колінного суглобів»

25–26 квітня 2019 року в Харкові відбулася міжнародна конференція «Передові методики лікування патології кульшового та колінного суглобів», її ініціаторами виступили ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України» та ВГО «Українська асоціація ортопедів-травматологів». Утретє серед організаторів конференції були представники European Hip Society і вперше — Європейської федерації національних асоціацій ортопедів-травматологів (EFORT).

Захід акредитовано Європейською освітньою платформою ортопедії та травматології (EOTEP EFORT) та внесено до реєстру MedTech Europe, що свідчить про відповідність вимогам до медичних конференцій в країнах Європи. Конференція була спрямована на пошук актуальних рішень в удосконаленні базових принципів ендопротезування та впровадженні інноваційних підходів щодо запобігання ускладнень і їхнього вирішення й обмін досвідом.

У заході взяли участь численні фахівці світового рівня. Серед них президент EFORT Пер Кьяерсгорд Андерсен, президент Європейського товариства кульшового суглоба Клаус Зібенрок, голова освітнього комітету Європейського товариства кульшового суглоба проф. Госта Ульмарк, головний редактор журналу «Hip International» і член правління EFORT проф. Теофілос Карахаліос, голова EFORT FORA проф. Джордж Махерас та інші представники наукової спільноти (рис. 1, 2).

Рис. 1. Міжнародний факультет спікерів

Активна робота учасників продовжувалась на симпозиумах (перший день — 7, другий — 5). Обмін думками присутніх доводив підтримку висловлених доповідачами ідей, а фахівці мали змогу поділитися своїм досвідом. У перший день конференції було розглянуто питання найновітніших методик консервативного лікування артрозу з точки зору доказової медицини, ефективності використання препаратів повільної симптоматичної дії, PRP, гіалуронової кислоти, їхнього впливу на суглобовий хрящ, результати використання клітинної терапії. Також наведено сучасні артроскопічні та реконструктивні технології лікування різноманітної патології кульшового суглоба, складного первинного та ревійного ендопротезування, звернено особливу увагу на профілактику та лікування ускладнень, нові досягнення в діагностиці та лікуванні перипротезної інфекції.

Розпочато було з питання консервативної терапії артрозу кульшового та колінного суглобів. Проф. Бур'янов О. А. висвітлив алгоритм консервативного лікування артрозу з позицій доказової медицини, показав доцільність використання препаратів повільної симптоматичної дії. Інформацію стосовно сучасних світових показників і результати власних досліджень щодо ефективності застосування збагаченої тромбоцитами плазми та гіалуронової кислоти на ранніх стадіях гонартрозу навів д. мед. н. Бондаренко С. Є. Дис-

Рис. 2. Проф. Корж М. О. та президент EFORT Пер Кьяерсгорд Андерсен

кусійними виявились питання вибору консервативного або хірургічного методів, особливо залежно від стадії захворювання.

На другому симпозиумі, присвяченому органозбережним операціям на кульшовому суглобі, проф. Клаус Зібенрок (Швейцарія) розповів про власний 25-річний досвід периацетабулярних остеотомій у дорослих. Цей тип хірургічного втручання можуть виконувати лише найдосвідченіші ортопеди. Тому наведена інформація є корисною для фахівців, які спеціалізуються на лікуванні патології кульшового суглоба дорослих.

Алгоритм лікування вивихів головки ендопротеза кульшового суглоба залежно від причин його виникнення подав проф. Філіпенко В. А. у ґрунтовній доповіді на симпозиумі «Ускладнення після ендопротезування кульшового суглоба: запобігання та вирішення».

Із великою зацікавленістю слухали присутні доповідь гостя з Іспанії Олівера Марін-Пена, в якій анонсовано інформацію стосовно лікувальної артроскопії кульшового суглоба через імпіджмент *m. iliopsoas* після ендопротезування. Ця технологія є мало травматичною, дає змогу уникнути болю та скоротити термін реабілітації пацієнта.

Пізнавальними та корисними були доповіді президента EFORT Пер Кьяерсгорд Андерсена, першу з яких присвячено тромбопрофілактиці після ендопротезування кульшового суглоба. За його даними (понад 4 000 досліджень), пацієнтам без супутніх соматичних ускладнень, які проходять лікування за протоколом ранньої реабілітації, антикоагулянти слід призначити лише на термін перебування у стаціонарі, що не є звичайною практикою в Україні. Аналіз результатів такого лікування свідчить, що кількість ускладнень, пов'язаних із тромбоемболією глибоких вен кінцівок і легеневої артерії, не перевищує показників, які можна отримати в разі використання антикоагулянтів протягом 30 діб. У другій доповіді автор наголосив на тактиці ендопротезування пацієнтів з ожирінням, ефективності ендопротезування після баріатричних операцій.

Резонансну доповідь представив Мазіар Мохаддес (Швеція) щодо ризиків ревізії в разі використання чашки ТМ під час складного первинного та ревізійного ендопротезування кульшового суглоба за даними реєстрів. У результаті наших спостережень отримано зворотні дані, тому це питання потребує подальшого вивчення. Найцікавішими, на нашу думку, виявилися два останні

симпозиуми, де розглянуто питання ревізійного ендопротезування та перипротезної інфекції.

Другий день конференції був присвячений артроскопії та реконструктивно-відновному лікуванню пацієнтів із патологією колінного суглоба, новим технологіям і методикам первинного та ревізійного ендопротезування колінного суглоба, сучасним методикам швидкої та ефективної реабілітації після нього.

Жваву дискусію викликала доповідь Родріго Мардонеса, який запропонував до розгляду свій унікальний досвід використання стовбурових клітин під час лікування артрозу колінного суглоба. У нашій країні ця технологія не набула відповідного поширення, тому питання її розвитку слід вирішувати якомога швидше зі залученням фахівців відповідного рівня.

Дженаро Піпіно надав інформацію про свої наукові розробки, відзначені першою премією на EFORT у 2018 році, щодо використання гелю JointRep у разі дефектів хряща колінного суглоба.

Для заохочення молодих науковців нашої країни до наполегливої дослідницької праці в порядку денний конференції було включено сесію «Найкращі доповіді». До розгляду прийнято 18 робіт англійською мовою. Визначала переможців група з трьох експертів: проф. Пер Кьяерсгорд Андерсен, проф. Джордж Махерас та проф. Володимир Філіпенко. Три найкращі доповіді представлено на конференції та нагороджено грантами (рис. 3).

Додатково проведено сесію, де обговорено складні клінічні випадки.

У межах конференції відбувся навчальний курс із діагностики та лікування перипротезної суглобової інфекції під керівництвом проф. Трампуша. Лекції провели проф. Ріхард Трепсе з ортопедичної клініки «Валдольтра» (Словенія) і Світлана Карбишева з клініки «Шаріте» (Німеччина).

Рис. 3. Нагородження президентом EFORT Пер Кьяерсгорд Андерсеном премією «Найкращі доповіді» аспіранта Баднауї А. А. і ст. наук. співроб. ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М. І. Ситенка НАМН України д. вет. наук. Морозенка Д. В.

Наведено сучасні погляди на діагностику імплантат-асоційованої інфекції, механізми та термін формування біоплівки на імплантаті, значення соніфікації в діагностиці імплантат-асоційованої інфекції, терапевтичне та хірургічне лікування. Наведено клінічні приклади ранньої діагностики й успішного лікування імплантат-асоційованої інфекції в Інституті ім. проф. М. І. Ситенка, де використані сучасні підходи до розв'язання цієї проблеми.

Також анонсовано виданий у Харкові переклад українською мовою рекомендацій Другої міжнародної погоджувальної конференції з перипротезної інфекції «Консенсус», яка відбулася у липні 2018 р. у Філадельфії (США).

Хочеться відмітити високий рівень підготовки та проведення конференції, яка поєднувала в собі обмін науково-практичними досягненнями з подальшими домовленостями про співпрацю.

Рис. 4. Круглий стіл із керівництвом EFORT

Загалом захід такого рівня є значною подією для нашого наукового та клінічного середовища, що спонукає лікарів і дослідників до подальшої творчої роботи і клінічної діяльності (рис. 4).

Підводячи підсумки роботи конференції, учасники наголосили впевненість у тому, що спільна робота принесе позитивні результати й дозволить якісно підвищити рівень підготовки фахівців з ортопедії.

С. Є. Бондаренко, О. О. Підгайська, О. П. Марущак, К. К. Романенко